

B8-0165/2016

27.1.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas uždavus klausimą, į kurį atsakoma žodžiu, B8-0106/2016

pagal Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį

dėl ypatingos salų padėties
(2015/3014(RSP))

Iskra Mihaylova
Regioninės plėtros komiteto vardu

**Europos Parlamento rezoliucija dėl ypatingos salų padėties
(2015/3014(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 174 ir 175 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005,
- atsižvelgdamas į Komisijos šeštąją ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitą,
- atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl specifinių salų problemų (1229/2011),
- atsižvelgdamas į klausimą Komisijai dėl salų regionų (O-000013/2016 – B8-0106/2016),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 2 dalį,
  - A. kadangi salų regionams, klasifikuojamiems kaip NUTS-2 ir NUTS-3 regionai, būdingi bendri pastovūs ypatumai, pagal kuriuos šie regionai aiškiai skiriasi nuo žemyninių teritorijų;
  - B. kadangi SESV 174 straipsnyje pripažįstamos pastovios gamtinės ir geografinės kliūtys, būdingos salų padėčiai;
  - C. kadangi ekonominių, socialinių ir aplinkos apsaugos skirtumų tarp regionų mažinimas ir policentrinis harmoningas vystymasis yra pagrindiniai sanglaudos politikos tikslai, glaudžiai susiję su strategijos „Europa 2020“ tikslais;
  - D. kadangi dėl ekonominės krizės stipriai sumažėjo daugelio valstybių narių nacionaliniai

ir regioniniai biudžetai, nes buvo apribotos finansavimo galimybės daugelyje sektorių, todėl viešųjų investicijų apimtis sumažėjo 20 %; kadangi, kaip nurodyta ir Šeštojoje ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitoje, krizė stipriai paveikė daugelio nepalankioje padėtyje esančių regionų, įskaitant ir salas, galimybės vystytis; kadangi ekonomikos krizė pakeitė ilgalaikę BVP ir nedarbo lygio visoje ES konvergencijos tendenciją, todėl išaugo skurdo bei socialinės atskirties lygis, be to, tai trukdo pasiekti Sąjungos ilgalaikį ekonominės ir teritorinės sanglaudos tikslą;

- E. kadangi ES salos taip pat yra periferiniai regionai prie ES išorės sienų ir yra ypač pažeidžiami dėl iššūkių, su kuriais šiuo metu susiduria Europa, pvz., globalizacijos, demografinių tendencijų, klimato kaitos, energijos tiekimo ir – ypač pietų zonose – didėjančio migrantų srautų poveikio;
  - F. kadangi Europos salos prisideda prie Sąjungos įvairovės ekologiniu (tam tikros buveinės ir endeminės rūšys) ir kultūriniu požiūriu (kalbos, architektūrinis paveldas, vietos, kraštovaizdžiai, žemės ūkio ir ne žemės ūkio ypatumai, geografinis identitetas);
  - G. kadangi Europos salos gali prisidėti stiprinant darnų vystymąsi Sąjungoje, atsižvelgiant į didelį jų potencialą gaminti energiją iš atsinaujinančių šaltinių, specialiai išnaudojant vėjo sroves, vandenyno bangas ir saulės energiją;
  - H. kadangi regionų pasiekiamumas ir ryšiai tarp salų yra pagrindiniai veiksniai, padidinantys salų zonų patrauklumą; kadangi reikia sumažinti jūrų ir oro transporto išlaidas žmonėms ir prekėms, vadovaujantis teritorinio tęstinumo principu ir dedant pastangas, kad sumažėtų jūrų ir oro transporto išmetamas teršalų kiekis;
  - I. kadangi žemės ūkis, gyvūnų veisimas ir žuvininkystė yra svarbus vietinės salų ekonomikos elementas ir svarbus tiekimo šaltinis didelei žemės ūkio ir pramonės sektoriaus daliai; kadangi šie sektoriai kenčia nuo nepakankamo prieinamumo, ypač kalbant apie mažąsias ir vidutines įmones, nepakankamos produktų įvairovės ir klimato sąlygų;
  - J. kadangi intensyvus turizmas vyksta tik tam tikru metų laikotarpiu ir nėra tinkamai suplanuotas ne sezono laikotarpiu, gali kilti rizika ekologiškai tvariam salų regionų vystymuisi;
1. skatina Komisiją pateikti aiškią nuolatinių geografinių, gamtinių ir demografinių kliūčių, su kuriomis susiduria salų regionai, tipų apibrėžtis su nuoroda į SESV 174 straipsnį;
  2. klausia Komisijos, kaip ji ketina įgyvendinti SESV 174 straipsnio formuluotę apie salų regionų patiriamas nuolatinės kliūtis, kurios stabdo salų regionų natūralų vystymąsi ir trukdo siekti ekonominės, socialinės bei teritorinės sanglaudos;
  3. pripažįsta, kad vadovaujantis Eurostato apibrėžtimi, esama skirtumo tarp salų apskritai ir salų, turinčių nacionalinį kapitalą, ir būtinybės teikti paramą sprendžiant opų palaipsniui mažėjančio gyventojų skaičiaus salų regionuose klausimą; primena, kad su kai kuriomis kliūtimis saloms ir salų valstybėms kovoti sudėtingiau, ypač dėl to, kad jos yra mažos ir nutolusios nuo Europos žemyninių pakrančių;

4. prašo Komisijos pradėti išsamų tyrimą ar analizę dėl papildomų išlaidų, kurias dėl savo padėties patyrė salos, žmonių ir prekių transporto sistemos, energijos tiekimo ir galimybių (ypač MVĮ) patekti į rinkas požiūriu;;
5. vadovaudamasis SESV 174 straipsniu, kuriama pripažįstama ypatinga salų padėtis, ragina Komisiją sukurti vientisą grupę, sudarytą iš visų salų teritorijų; taip pat ragina Komisiją be BVP atsižvelgti ir į kitus statistinius rodiklius, kurie gali atspindėti ekonominį ir socialinį pažeidžiamumą dėl gamtinių nuolatinių kliūčių;
6. ypač primena būtinybę gerinti jūrinių kelių jungiamumą, galimybes patekti į uostus ir oro susiekimo paslaugas; mano, kad ypatingą dėmesį reikėtų skirti transporto mazgams, įvairiarūšiam transportui ir tvariam judumui; taip pat pabrėžia būtinybę remti salų regionų darnų teritorinį vystymąsi skatinant naujoves ir konkurenciją šiuose regionuose, kurie yra nutolę nuo pagrindinių administracinių bei ekonominių centrų ir neturi galimybės pasinaudoti geresnėmis transporto galimybėmis, taip pat stiprinant vietos gamybą, skirtą vietinėms rinkoms;
7. pabrėžia, kad skaitmeniniai pajėgumai yra būtina priemonė, skirta kompensuoti salų regionų susisiekimo kliūtis; pabrėžia, kad reikia investuoti į infrastruktūrą, siekiant užtikrinti plačiajuosčio ryšio prieinamumą salose ir skatinti salas visapusiškai dalyvauti bendrojoje skaitmeninėje rinkoje;
8. primena, kad daugelį Viduržemio regiono salų užplūdo didelis migrantų skaičius ir kad jos turi išspręsti šią situaciją; pabrėžia būtinybę taikyti holistinį ES požiūrį, kuris apimtų ES paramą ir bendras visų valstybių narių pastangas;
9. pabrėžia būtinybę teikti visų lygmenų švietimą, kai to reikia, ir dažniau naudotis nuotolinio mokymo programų sistemomis; primena, kad salas stipriai veikia klimato kaita, kuri turi ypač rimtų pasekmių, įskaitant ir dažnėjančius gamtinius pavojus;
10. pabrėžia, kad patirdamos šiuos suvaržymus salos taip pat galėtų pasinaudoti teritoriniu potencialu kaip vystymosi, augimo ir darbo vietų kūrimo galimybe; šiuo atveju be sezoninio turizmo mini tvaraus turizmo vystymąsi, skiriant dėmesį kultūros paveldo ir specifinių amatų kaip ekonominės veiklos rūšių skatinimui; taip pat pabrėžia didžiulį vandenyno, vėjo ir saulės energijos potencialą, salų potencialą tapti svarbiais alternatyvios energijos šaltiniais, būti kiek įmanoma labiau nepriklausomomis energijos vartojimo požiūriu ir galiausiai užtikrinti ekonomišką energijos tiekimą savo gyventojams;
11. atsižvelgdamas į tai, pabrėžia būtinybę išnaudoti visas galimas sinergijas tarp Europos struktūrinių ir investicijų fondų bei kitų Sąjungos priemonių siekiant kompensuoti salų patiriamus sunkumus ir stiprinti jų ekonominį augimą, darbo vietų kūrimą bei tvaraus vystymosi padėtį;
12. ragina Komisiją nustatyti ES strateginę programą salų srityje, kad būtų galima susieti priemones, galinčias turėti didelį teritorinį poveikį;
13. ragina valstybes nares ir regionines bei vietines institucijas imtis svarbaus vaidmens įgyvendinant salų vystymosi strategijas, remiantis vertikaliu požiūriu, kuris apima visus valdžios lygmenis, ir vadovaujantis subsidiarumo principu, siekiant užtikrinti darnų ES

salų vystymąsi;

14. siūlo Komisijai įkurti salų tarnybą, susietą su Komisijos regioninės ir miestų politikos generaliniu direktoratu, kuri turėtų sudaryti nedidelę pareigūnų grupę, koordinuosianti ir analizuosianti su salų regionais susijusius klausimus;
15. ragina Komisiją pateikti komunikatą, į kurį būtų įtraukta „ES salų regionų darbotvarkė“, o vėliau – Baltąją knygą dėl salų regionų vystymosi, kuri būtų grindžiama geriausia patirtimi ir apimtų vietas, regioninės ir nacionalinės valdžios institucijas ir kitus atitinkamus veikėjus, įskaitant ekonominius ir socialinius partnerius bei pilietinės visuomenės atstovus;
16. ragina Komisiją pasiūlyti paskelbti Europos salų ir kalnų metus;
17. ragina Komisiją prieš rengiant pasiūlymą dėl kitos daugiametės finansinės programos atsižvelgti į ypatingą salų padėtį;
18. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Regionų komitetui bei valstybėms narėms.